

Advocatenkantoren lopen achter met MVO en CSR

Inleiding

De conservatieve branche van (commerciële) advocatuur lijkt zich maar relatief weinig van het lot van de medemens en de natuur aan te trekken. Advocatenkantoren die daadwerkelijk Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) kun je bijna op één hand tellen. E-mails worden weliswaar vaak afgesloten met de oneliner 'Do you really need to print this e-mail?', maar dat is over het algemeen dan ook de enige bijdrage die anno 2011 wordt geleverd. Wellicht is zo'n e-mail zelfs ook wel typisch voor de advocatuur; altijd proberen de verantwoordelijkheid bij de ander te leggen.

Stelling

Advocatenkantoren lopen achter op de huidige maatschappelijke ontwikkelingen als het gaat om MVO en Corporate Social Responsibility (CSR). Mede gezien de maatschappelijke functie van advocaten, mag worden verwacht dat zij meer verantwoordelijkheid nemen en betrokkenheid tonen als het gaat om de duurzame belangen van de maatschappij en het milieu. Puur financiële donaties zijn anno 2011 niet meer voldoende.

Reactie van Joost Quant, advocaat bij Lexsigma Advocaten en gespecialiseerd in het arbeidsrecht:

De stelling gaat mij wat ver. Mijn ervaring is dat veel advocatenkantoren juist betrokken zijn bij de maatschappij. Advocaten verrichten pro bono werkzaamheden, zitten in besturen van charitatieve fondsen of instellingen of werken als vrijwilliger. Mijn indruk is dat advocaten maatschappelijk betrokken en actief zijn. Ook bij het milieu. Ik vraag mij af of deze stelling in zijn algemeenheid wel voor de hele beroepsgroep kan worden beantwoord. Mijn kantoor draagt zijn steentje bij en je kan alleen maar hopen dat ook andere kantoren dat doen.

Reactie van Sander Schouten, advocaat bij AMS Advocaten en gespecialiseerd in ondernemingsrecht en insolventierecht:

MVO en Corporate Social Responsibility; in de advocatuur komt deze trend langzaam maar zeker op gang. Dit is natuurlijk erg lovenswaardig, advocaten hebben een voorbeeldfunctie en dienen daarom op sommige vlakken soms progressief te zijn. Het blijven echter ondernemers die bij het vormen van hun beleid moeten vaststellen of dit onderwerp er onderdeel van moet uitmaken. Noblesse oblige? Tot een zekere grens: ja. Moeten advocaten roomser dan de paus zijn? Nee.

Reactie van Christ'l Dullaert, van Le Tableau (tijdelijke en vaste plaatsingen in de advocatuur):

Het is op zich juist dat advocatenkantoren niet veel aan MVO doen, maar daarop vormen de Angelsaksische kantoren vaak wel een uitzondering. Zij weten al langer dat voor veel van hun cliënten een actief MVO beleid wel degelijk van belang is. Het kan nog wel eens de doorslag geven na een pitch. Als je dan toch moet kiezen uit 2 of 3 goede kantoren, waarom dan niet voor het kantoor wat daadwerkelijk een groen energiebeleid heeft.

Bekend is bijvoorbeeld dat de General Counsel van Shell in de V.S. specificaties vraagt van advocatendeclaraties en dan niet alleen een specificatie van uren, maar ook wie die uren volmaakten. Blijkt dat er een 'all white male' team aan de zaak gewerkt heeft, wordt het kantoor verzocht een meer divers team op de zaak te zetten. En voor Shell maak je het team natuurlijk graag wat gekleurerder.

Tot nu toe is het zo dat cliënten je misschien niet selecteren op MVO beleid, maar ik denk dat MVO in de toekomst een grotere

 Please consider the environment before printing this email

rol gaat spelen in de selectie van kantoren. Wil je daar als kantoor dan (toch) toe overgaan, kies dan voor een MVO-tak die dicht bij je ligt. Heb je meer met een betere energievoorziening, richt je dan daarop. Maar als je liever met je hele sectie een week voor de zwervers soep wilt schenken, doe dat dan en maak er leuke foto's van voor op de site. Maar, indien je niet kiest voor een MVO-actie die bij je past, zullen (toekomstige) cliënten jouw MVO-beleid wellicht zien als een goedkope, commerciële truc. En dat doet meer kwaad dan goed.

Reactie van Aike Kamphuis, advocaat bij Lexence en gespecialiseerd in ruimtelijke ordening en milieurecht:

In het algemeen hebben burgers en bedrijven een grote eigen verantwoordelijkheid voor duurzaamheid en milieu. Dit zijn bij uitstek onderwerpen waar het initiatief niet zozeer bij de overheid ligt, als wel vanuit de maatschappij zelf moet komen. Ieder bedrijf zou moeten nagaan op welke wijze het een bijdrage kan leveren. Als dat is door een donatie, is het lovenswaardig als dat geld daadwerkelijk wordt vrijgemaakt. Dat op advocaten op dit punt een grotere verantwoordelijkheid zou rusten dan op willekeurig welk ander bedrijf, zie ik niet in.

Reactie van Tomas Weterings, advocaat bij Hemony Advocaten en gespecialiseerd in vreemdelingenrecht en arbeidsrecht:

Bij maatschappelijk verantwoord ondernemen neemt een bedrijf de verantwoordelijkheid voor de effecten van de bedrijfsactiviteiten op mens en milieu, zo lees ik op de website van MVO Nederland. Voor een advocatenkantoor nogal lastig in de praktijk te brengen, lijkt mij. Een nogal vage definitie, en ik vraag me af waar de gedachte vandaan komt dat advocatenkantoren dit niet zouden doen. Ik durf in ieder geval de stelling wel aan dat kantoren die hoofdzakelijk een toevoegingspraktijk draaien, hun sociaal-maatschappelijke verantwoordelijkheid in voldoende mate nemen. Verder blijft de advocatenpraktijk vaak noodgedwongen een papieren praktijk: dat bestuursorganen en rechtbanken niet rechtsgeldig via e-mail benaderd kunnen worden, en dossiers fysiek verstrekt worden, kan de advocatuur moeilijk kwalijk genomen worden.

Reactie van Otto Volgenant, advocaat bij Kennedy van der Laan en gespecialiseerd in intellectuele eigendom en mediarecht:

Wat een onzin! De stelling beschrijft de situatie van meer dan 5 jaar geleden. De laatste jaren is er gelukkig veel veranderd. Vrijwel elk kantoor ondersteunt nu maatschappelijke initiatieven, ieder op zijn eigen manier. En echt niet alleen met een donatie. Ik geef als voorbeeld JINC, dat jongeren van 8 tot 16 jaar helpt een juiste studiekeuze te maken. Daar zijn veel advocatenkantoren – van klein tot groot – actief bij betrokken. Kijk maar eens op JINC.nl! Ander project: Advocatenvooradvocaten.nl. En zo zijn er nog veel meer voorbeelden.

Advertentie

**administratie- en
advieskantoor
TRENCO**

kantoor:
Van Nijenrodeweg 887
1081 BH AMSTERDAM
Tel.: 020 - 6758765
Fax: 020 - 3790244

Uitsluitend ten behoeve van:

**ZELFSTANDIG GEVESTIGDE
ADVOCATEN
en KANTOORKOSTENCOMBINATIES**

verzorgen wij:

- Boekhoudingen, financiële administraties
- Jaarstukken, ondernemersplannen
- Belastingzaken, fiscale adviezen
- Beheer van gezamenlijke praktijkkostenrekeningen

Vraag vrijblijvend om inlichtingen:

**Telefoon: (020) 675 87 65
E-mail: info@trenco.nl**